

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

VII. Qualis Sacramentorum sit Neceßitas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

QVÆSTIO VI.

An Res & Verba Sacramentorum sint immutabiliter determinata?

LUTHERVS libr. de Captiuit. Babil. cap. de Baptis. Sat esse ait, baptizari in nomine Domini: Imò suscipi in nomine Domini, e si minister non det in nomine Domini. Hoc tamen reuocauit anno 1535.

BRENTIUS tamen & Zvinglius concepta verba flocci pendunt. Plurè deteriores Gnostici, qui etsi in scriptura mutarent, sua tamen certa seruabant. Vide in *Geneal.* p. 39. 1.

AVTOR. I. Res & Verba Sacramentorū nouæ legis à Deo determinata sunt sic, vt mutare nefas sit, Additione uocis, aut Detractione, aut Mutatione synonymica, aut Corruptione syllabarū, vel Transpositione, vel Interruptione longiore. 2. Sat tamen est seruari substantialem formæ integritatem, quæ in sensu ac significato uerborum consistit. Accidentaliter nil derogat ueritati Sacramenti, nisi fiat studio nouum inuendi ritū in Ecclesiam. Sic enim non foret intentio faciendi, quod facit Ecclesia.

RATIONES euincunt. I. Quia cum Sacramenta solum à Deo potuerint institui, etiam formam, vt præcipuam partem, institutam esse necesse est: adeò vt non sit Sacramentum, cum non sit, quod Deus instituit. 2. Materiam Sacramenti mutare nefas: ergo & formam. 3. Verba Sacræ Scripturæ, ad significandum scripta, mutare nefas: grandius ergo mutare formalia Sacramenti ad sanctificandum instituta.

4. Ita S. Patres. Augustinus libro 6. contra Donatistas, cap. 25. *Certa sunt uerba Evangelica sine quibus non potest conferri Baptismus.* Tertullianus libro de Baptismo. *Lex tingendi imposta est, & forma præscripta.*

QVÆSTIO VII.

Qualis Sacramentorum sit Necessitas?

LUTHERANVS Kemnitius in Exam. Trid. Sess. 7. Cap. 4. *Necessitatem Sacramentorum opposuit (Tridentini) iustificationi per solam Fidem, &c. Sacra non sequitur; Sacramenta ad salutem sunt necessaria: non solum Christi suo merito nobis eam acquisiuit; non sequitur; Ergo non per solam fidem accipimus gratiam in iustificatione. Plura euidem mendacia in Concilio Tridentino uide in meo Antipap. part. 1. quæst. 2.*

LUTHERVS libr. de Captiuit. Babil. cap. de Baptis. *Baptismus uerbum iustificat, nec ulli prodest; sed Fides in Verbum promissionis.* In Assert. 1. artic. Not dicimus, nec noui nec Veteris Testamenti Sacramenta, sed ipsam fidem iustificasse. Ecce libro contra Cochleum. *Nepotest uerba per iustificationem tribui Baptismus.*

MELANCHTHON in Locis anno 1521. edis. *Non iustificat signa, ut Apostolus ait; Circumcisio nihil est, ita Baptismus nihil est; particeps mens Domini nihil est.*

II. CALVINVS in Antid. Trid. ibid. sic calumniatur. *Boni Patres pro sua craftu non aduertunt; quicquid nobis gratis per Sacramenta confertur, nihilominus fidei imputandum. Qui enim Fidem à Sacramentis separat, prorsus de facit, ac si animam à corpore tolleret, ergo quem admodum Euangelij doctrinam non excludimus, cum dicimus nos solâ fide Christi gratiam adipisci; ita nec Sacramenta: quorum eadem ratio est; cum Euangelij sint Sygilla.*

Vna utriusque calumniandi est sententia Sacramenta non adeo esse necessaria, ut sine iis, factis, vel uoto, salus nulli contingat; que, etsi uerba sunt. Nam sola Fides saluare potest.

AVTOR. I. Nulla Sacramenta habent absolutam necessitatem: quod sine his saluare Deus ualeat. Aliqua tamen necessitate præcepti, & mediis simpliciter necessaria; vt omnibus Baptismus; relapsis Pœnitentia; Ordo Ecclesiæ; hic tamen non singulis. Quia Ioa. 3.

Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto non potest intrare in regnum Dei. Luc. 13. Nisi Penitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.

II. Eucharistia, Confirmatio, Extrema Unctio, & Matrimonium ipsi Ecclesie necessaria sunt necessitate medii ad bene esse; non simpliciter.

III. S. Concilii Tridentini Sess. 7. Can. 4. definitio est ista. *Si quis dixerit, 1. Sacramenta nouæ legis, non esse necessaria ad salutem, sed superflua: (vt Anabaptistæ & Zyngliani dicunt:) 2. Et sine eis, aut eorum voto, per Solam Fidem, homines à Deo gratiam iustificationis adipiscerent: (vt Lutherani & Calvinistæ volunt) 3. Licet omnia singulis necessaria non sint; anathema sit.*

Luthero Calvinistæ autem negant cætera omnia esse Sacramenta; solum Baptismum, & Cœnam asserunt; quia hæc solum præcepta sunt, vt media salutis; Sed Vtilia tantum; vt fidem excitent, nutriant, augeant: Quia repræsentant id oculis, quod Verbum auribus. Ideoque necessaria ad bene esse; nō simpliciter. Vnde *Apologia Confessionis* a. 13. comparat ea picturæ, ad salutem necessariæ; sed solum valdè rudibus.

DICO AD I. Kemnitii. Mendax calumniam est. Nam Concilium damnat hoc: *Sola fide immediate salutem accipi: ac proinde Sacramenta non absolute esse necessaria.* Concilium quoque prærequirit fidem; non excludit: Et non sufficere solum docet; sed Sacramentum esse, aut voto simpliciter necessarium.

AD II. Caluini. Iam patet. Adde, nos docere, quod iustificet Deus remittens peccata ex Autoritate; Christus nō;

sed & Meritorie; Verbum Dei verò solum instrumentaliter; at Sacramentum quoque simpliciter & efficienter.

QVÆSTIO VIII.

Autor Sacramentorum an solus sit Christus?

CALVINVS in *Antid. Concilii Trid. Sess. 7. Can. 1.* Baptismum & Cœnam à Christo instituta solo; cætera esse nulla; minus à Christo. LUTHERANVS Kemnitius p. 2. Exam. huc citat S. Cyprian. Hug. nē, Lombardum.

AUTOR. Concilium Tridentinum Sess. 7. Can. 1. *Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non esse omnia à IESU Christo instituta: anathema sit:* Idque immediate à Christo: ceremoniæ omnes cæteræ à Christo mediatè promanant ab autore Ecclesie. 1. Quia in Scriptura, Apostoli vocantur solum *Dispensatores & Ministri mysteriorum Dei.* 1. Cor. 4. 2. Quia etiam Veteris Testamenti Sacramenta à Deo solo erant instituta; à Moyse autem promulgata. 3. Ita Patres: ipseque S. Cyprianus.

Hugo & Lombardus intelligunt promulgationem, non institutionem. *Alex. ab Ales.* Confirmationem à Concilio Meldensi post mortem Apostolorum institutam esse. Idemque & *Bonauentura.* Penitentiam ab Apostolis, non à Christo. ISTA defendi non possunt: adeò constat contrarium.

QVÆSTIO IX.

Minister Sacramentorum ordinarius an sit quilibet baptizatus?

LUTHERVS libro de Missa priuata: *Ego non licam, quod P. pista dicunt: Nullum Angelorum, nec Mariam ipsam consecrare posse. Sed è contra dico: Si diabo. uis ueniret & ego postea resuscitarem, & uolunt sic irrisisse in officium pastorem Ecclesie, in sterco hominis uocatum ad prædicandum, & publicè in* E. c. e.